

Japans

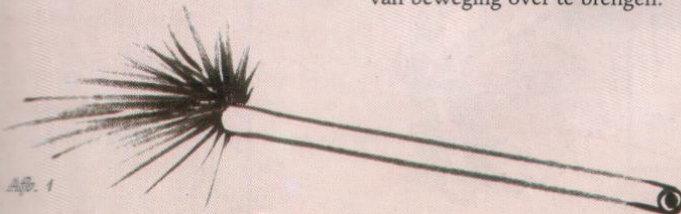
Penseelschilderen

Annemie van de Ven
Sumi-e schilder

Les 4: zoogdieren

Het bestuderen van dieren in al hun bewegingen is een belangrijke basis voor het schilderen. Aangezien we bij het Sumi-e schilderen niet schetsen, maar we dit in ons hoofd doen, is het belangrijk hier de tijd voor te nemen, over het algemeen zullen we een schildering niet tot in alle details uitvoeren, maar in het grotere gebaar, wat minstens zo subtiel kan zijn. Voor de vacht van dieren, kunt u een (wit) geitenharen penseel gebruiken, voor wollige effecten vrij nat. Het is ook mogelijk om vóór het schilderen het penseel uit elkaar te draaien voor een harig, veerachtig effect. (Afb. 1)

Afb. 1

Maak de vormen zo natuurlijk mogelijk en streef ernaar een indruk van beweging over te brengen.

Muizen (Afb. 2 en 3)

Bij pelsdieren, zoals muizen, maken we eerst de ogen, snoet, snorharen met een marterharen penseel in pikzwarte inkt gedoopt, met een ander, geitenharen penseel vormen we dan langzaam de vacht met schaduwpartijen. (Afb. 4). We maken geen contouren. Zoals de meeste onderwerpen, heb-

Afb. 2

Afb. 3

ben ook pelsdieren een symboliserende betekenis. Daar kunt u gebruik van maken in de manier van schilderen / afbeelden. De rat is bijvoorbeeld symbool van slechtheid, schuchterheid, tevens van voorspoed en vlijt. De aap staat voor lelijkheid, bedrog. Maar ook voor slimheid, creativiteit, ze worden ook vereerd. De tijger wordt beschouwd als koning der dieren: waardig en sterk, maar

kan ook woest en uitdagend zijn. Katten worden vaak als onheilsboden gezien. Een kat in huis betekent dat de bewoners weldra tot armoede zullen vervallen (zegt men in het Oosten). Daarom is het niet zo verwonderlijk dat de kat geen echt belangrijke plaats inneemt in de Japanse schilderkunst. In tegenstelling tot het paard, dat symbool is voor volharding en snelheid. (Afb. 5)

Afb. 4

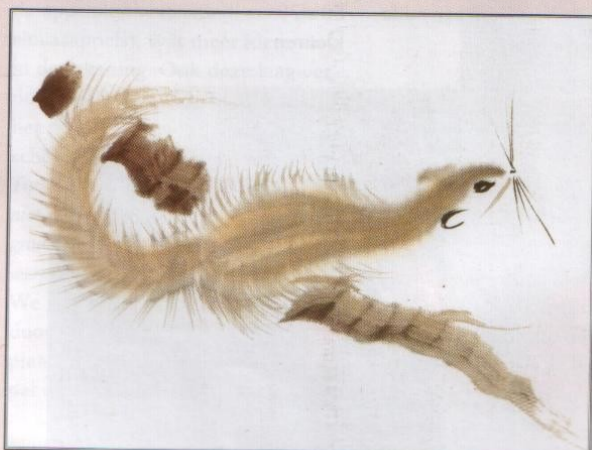

Afb. 5

De werkwijze bij het schilderen van eekhoorns lijkt veel op de methode die voor het schilderen van rotsen en takken wordt gebruikt: (Afb. 6) eerst worden de schaduwpartijen geschilderd om vorm te scheppen, daarna wordt de omtrek getekend (wèl wordt altijd eerst met ogen, bekje en oren begonnen). Daarna schildert u schaduwpartijen in kop en nek. Breng schaduwen aan in het achterdeel en de dijen. Geef de contouren hier en daar aan. De achterpoten schilderen in één vlotte strek. Met een "gespleten" penseel schildert u tot slot de staart, eerst in zwart, dan met grijs.

Afb. 6

Afb. 7

Annemie van de Ven,
 cursus / workshops in eigen atelier.
 Japans penseelschilderen (Sumi-e) of aquarel.

Adres: De Steenmarter 5 (garagepad Fluwijnstraat),
 5622 NJ Eindhoven. Tel. 040-2453064.
<http://annemie.cjb.net>.

Workshop Sumi-e (Japanse penseeltechniek):

Weekend van 20 / 21 april 2001

Landschap schilderen (buiten, voornamelijk aquarel):

Weekend van 12 / 13 mei 2001

Tentoonstelling van leerlingen:

19 / 20 mei 2001

Afb. 8